

สรุปประเด็นรายงานการประชุม

คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กรกอ.)

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑๒๓ ชั้น ๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้ลงนามในคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กรกอ.) โดยมีที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการ กษ. (นายอลงกรณ์ พลบุตร) เป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่สำคัญคือ ผลักดันและกำหนดแนวทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัยเพื่อการบริหารจัดการและสร้างห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร และสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพนั้นสามารถสรุปประเด็นการประชุมดังนี้

๑. แผนการขับเคลื่อนโครงการนำร่อง “พัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่” สู่การปฏิบัติของหน่วยงาน (กษ. และ ส.อ.ท.) ในระดับจังหวัด

คณะทำงานภายใต้คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้จัดทำแนวทางการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางดาเรศร์ กิตติโยภาส) เป็นประธาน พิจารณาจัดทำรายละเอียดโครงการ “พัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่” เพื่อนำร่องใน ๖ สินค้า ได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ยางพารา ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการ ๓ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖) ประกอบด้วยแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย

- จัดทำแผนการรับซื้อผลผลิต ส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- วิเคราะห์ศักยภาพของดิน
- พัฒนาคน
- การสนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิต
- ส่งเสริมผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Provider: ASP)
- การรับรองมาตรฐานและใช้กลไกคณะกรรมการอำนวยการนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จระดับจังหวัด (Single Command)

๒. การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจฮาลาล โครงการอุตสาหกรรมไก่ฮาลาล ครบวงจร

มี Road Map การทำงานที่แบ่งออกเป็น ๘ ส่วน

ส่วนที่ ๑ โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชแปรรูปอาหารสัตว์ เพื่อนำที่ดินสาธารณะปลูกพืชอาหารสัตว์ ซึ่งมีประมาณ ๖ แสนไร่

ส่วนที่ ๒ ร่วมมือกับ ACF และ บจก.ตำนานวศรีไก่ไทย จะใช้พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่มีการใช้ประโยชน์กว่า ๑๐ ปี เพื่อใช้เป็นพื้นที่จัดทำไก่แปรรูปครบวงจร

ส่วนที่ ๓ การพัฒนาร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการผลิตแพลตฟอร์มจำหน่าย ซึ่งในเบื้องต้นอาจใช้แพลตฟอร์มที่มีอยู่เดิม ในการเชื่อมโยงการจำหน่ายสินค้าออนไลน์

ส่วนที่ ๔ การส่งเสริมการจัดทำแบรนด์และการส่งเสริมการตลาด ได้รับความร่วมมือจาก AIC) จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๕ แห่ง เป็นหน่วยงานดำเนินการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความ

ส่วนที่ ๕ การพัฒนาและวิจัยนวัตกรรมต่างๆ ขณะนี้ได้รับการจัดสรรงบประมาณเรียบร้อยแล้ว คาดว่าเริ่มดำเนินการได้ภายใน ๒-๓ เดือน

ส่วนที่ ๖ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ให้ความสำคัญในการพัฒนาโลจิสติกส์ ที่เป็นฮาลาล ทั้งการขนส่งทางบกและทางทะเล

ส่วนที่ ๗ การพัฒนาอัตลักษณ์ในจังหวัดชายแดนใต้

ส่วนที่ ๘ การพัฒนาความเข้มแข็งของ คอ.บต. โดยนำผลผลิตเหลือใช้ ทั้งเศษที่เกิดจากการปลูกพืช และเศษเหลือใช้จากการเลี้ยงไก่ เข้าสู่ระบบไฟฟ้าแก๊สในพื้นที่ ผลิตไฟฟ้า และจำหน่ายให้กับประชาชนในพื้นที่ใน ราคาถูก

๓. ผลิตภัณฑ์อาหารโปรตีนจากพืช (โปรตีนทางเลือกใหม่)

นายอลงกรณ์ พลบุตร ประธานคณะกรรมการฯ ได้ประชุมร่วมกับผู้อำนวยการใหญ่องค์การเกษตร และอาหารแห่งสหประชาชาติ และผู้แทนประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกโดยเร่งรัดการเชื่อมโยง Big Data ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับอาหารเกษตร ๓ องค์กร ได้แก่ FAO โครงการอาหารโลก (World Food Programme : WFP) และกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม (International Fund for Agricultural Development : IFAD) ได้กำหนดให้ปี ๒๕๖๔ เป็นปี Food System Summit จึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการ ไทยมากขึ้น และด้วยนโยบาย Future Food และ Future Crop ขอความร่วมมือจากสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทยในการดำเนินการให้เป็น Future Industry ที่สอดคล้องกับ Future Crop

๔. อุตสาหกรรมอาหาร

การจัดทำแผนที่นำทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร (Roadmap of Thai Food Industry) ตั้งเป้าหมายเลื่อนลำดับประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกอาหารอันดับที่ ๑๐ ของโลก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (ค.ศ. ๒๐๒๒) คือ “ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารอนาคตแห่งอาเซียนควบคู่การขับเคลื่อน เศรษฐกิจฐานราก” มาตรการหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ได้แก่ สร้างนักรบอุตสาหกรรมอาหาร พันธุ์ใหม่ (Food Warriors) สร้างนวัตกรรมอาหารอนาคต (Future Food Innovation) สร้างโอกาสทางธุรกิจ (New Marketing Platform) และสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารของไทย

๕. การส่งเสริมการลงทุน Agritech & Innovation

ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างรวบรวมทีมงานที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือด้านเงินทุนในการหาแหล่งทุนเพิ่มเติม โดยไม่ต้องกู้ยืมภายใต้ในระบบเดิม อาทิ ๑) crowd funding ซึ่งเป็นการระดมทุนจากผู้ลงทุนหลายราย เพื่อสนับสนุนโครงการหรือธุรกิจผ่านเว็บไซต์กลาง หรือ Platform ๒) Halal investment fund เป็นการลงทุน ในตราสารถูกตามหลักของศาสนาอิสลาม ๓) Virtue Fund เป็นการสร้างพอร์ตการลงทุนส่วนตัว ผ่านระบบพอร์ต การลงทุนจำลอง โดยไม่ต้องใช้เงินลงทุนจริง

๖. Innovation catalog และแนวทางการขับเคลื่อน

ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ นำเสนอตัวอย่าง Innovation list ด้านเทคโนโลยี หรือองค์ความรู้ ที่รวบรวมมาจาก AIC ทั่วประเทศ นอกจากนี้ ได้นำเสนอผลการจัดทำ Quick win ด้านเกษตร อัจฉริยะของ AIC

แนวทางที่ ๑ การขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะไปใช้ในพื้นที่

แนวทางที่ ๒ การสร้างการรับรู้

แนวทางที่ ๓ การสอนออนไลน์ในห้องเรียนเกษตรอัจฉริยะ

๗. โครงการนิคมอุตสาหกรรมการเกษตรอาหาร

นายอลงกรณ์ พลบุตร ประธานกรรมการ ให้ข้อคิดเห็นว่า ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) กับ กษ. ได้มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ในการกระจายการลงทุนด้านเทคโนโลยีออกไป ๗๗ จังหวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น ๑๘ กลุ่มจังหวัด ตามโครงสร้างการบริหารงานของประเทศ โดยอย่างน้อยกลุ่มละ ๑ จังหวัด ต้องมี ๑ นิคมอุตสาหกรรม และมีการออกแบบนิคมอุตสาหกรรมตามอัตลักษณ์และศักยภาพ ในส่วนของนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานี ได้ดำเนินการไปแล้วกว่า ๖๐% ในส่วนของโครงการ Global Food valley โดยบริษัท Singha Corporation ที่มีการประชุมร่วมกันเมื่อประมาณเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๓ กับศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) ใน Cluster กลุ่มจังหวัด อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี และอยุธยา โดยผลการประชุม เสนอให้มีการทำเมืองเกษตรลุ่ม Global Food Valley ซึ่ง ๖ จังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยา จะทำหน้าที่ในการผลิต Supply และส่งไปยังโรงงานแปรรูป เมื่อมีการส่งสัญญาณไป ภายในระยะเวลา ๑ ปี จะมีการจัดตั้งโรงงานและทำการส่งออกสินค้า

๘. โครงการพัฒนาเกษตรรุ่นใหม่เพื่อการเพิ่มมูลค่าเพิ่มเชิงวิคุณภายใต้แนวคิดการใช้เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Economy Creation)

ผศ. เอกพงศ์ ตรีตรง มหาวิทยาลัยศิลปากร นำเสนอโครงการสัมมนาให้ความรู้ ด้านศาสตร์ ๔DNA ภายใต้โครงการ “พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ด้วยการสร้างอัตลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เกษตรในประเทศไทย” สรุปได้ดังนี้ คนรุ่นใหม่สนใจทำอาชีพเกษตรมากขึ้น แต่ปัญหาที่สำคัญของการเกษตรกรไทย คือ สินค้าเกษตรราคาตกต่ำเนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกัน การนำศิลปวัฒนธรรมและความคิดต่าง ๆ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมาถอดรหัสด้วยศาสตร์ ๔DNA และผลักดันเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เข้าใจการสร้างผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และช่วยยกระดับคุณภาพสินค้า ส่งผลต่อราคาที่สูงขึ้น ซึ่งวัตถุประสงค์ของโครงการสัมมนาฯ คือ เพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงวิคุณของผลิตผลการเกษตรด้วยเกษตรกรรุ่นใหม่